The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

การศึกษากลวิธีการเรียนรู้คันจิของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยในระดับอุดมศึกษา: เปรียบเทียบระหว่างผู้ที่มีความสามารถทางคันจิสูงและต่ำ

A Study of Japanese Kanji Learning Strategies Used by Thai
Undergraduates an Intermediate Level: A Comparison of Groups with High
and Low Scores

คุมิโกะ มิชิมะ* และ ยุพกา ฟูกุชิม่า Kumiko Mishima* and Yupaka Fukushima

ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Department of Eastern Language, Faculty of Humanity, Kasetsart University
*Corresponding author: nira-chan@live.jp

าเทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กลวิธีการเรียนรู้คันจิของผู้เรียน ภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยที่มีความสามารถทางคันจิสูงและต่ำกลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษา ภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางที่มีผลสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น (JLPT) ในระดับ N3 หรือ N2 จำนวน 102 คน จาก 6 มหาวิทยาลัยรัฐบาลในกรุงเทพและปริมณฑลที่เปิดสอน ภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกแล้วแบ่งกลุ่มผู้ที่มีความสามารถทางคันจิออกเป็นสองกลุ่มคือกลุ่มที่ได้ คะแนนสูงและต่ำ ตามคะแนนจากแบบทดสอบคันจิระดับชั้นกลางผลการศึกษาพบว่า กลวิธี การเรียนรู้คันจิที่กลุ่มที่ได้คะแนนสูงใช้แตกต่างจากกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ได้แก่ 1) การเชื่อมโยงคันจิที่มีเสียงอ่านเหมือนกัน 2) การเขียนคันจิซ้ำไปซ้ำมา และ 3) การยืมสื่อการเรียนรู้จากห้องสมุด

คำสำคัญ: กลวิธีการเรียนรู้คันจิ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทย ความสามารถทางคันจิ

Abstract

This research attempts to study and analyze Kanji Learning Strategies used by Thai undergraduates studying the Japanese Language at an Intermediate level between the groups of high and low scores according to a Kanji test scores. The groups of Japanese learners were qualified by Japanese-Language Proficiency Test at the level of N3 or N2, the study was 102 Thai

The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

university students in the Japanese language department from 6 national universities in Bangkok and the suburbs of Bangkok, and then classified into 2 groups according to the Intermediate Kanji test; high score and low score groups. The result showed that the groups of high and low score students were different in 1) Kanji association of the same reading; 2) Frequency by writing numerous times; and 3) Borrowing the Kanji learning resources from the library with the level of significance .05.

Keywords: Kanji learning strategies, Intermediate Japanese learners in Thailand, Kanji ability

บทนำ

การเรียนรู้คันจิเป็นเรื่องยากสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยและประเทศที่ไม่ได้ใช้ คันจิในชีวิตประจำวันทั้งนี้เนื่องจากคันจิ 1 ตัวมีรายละเอียดเป็นจำนวนมาก ประกอบด้วย โครงสร้างเสียงอ่าน ความหมาย และวิธีใช้ ต่างกับตัวอักษรไทยที่มีเฉพาะเสียงอ่านเท่านั้น จึง เป็นเรื่องยากที่จะเรียนรู้และใช้คันจิอย่างมีประสิทธิภาพ (Kanou, 2001)

คันจิที่จำเป็นส้ำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้นมีประมาณ300 - 500 ตัว เมื่อเรียนถึง ชั้นกลาง ผู้เรียนควรมีความรู้คันจิถึง 1000 ตัว เห็นได้ว่าปริมาณคันจิที่จำเป็นต้องเรียนเพิ่มขึ้น มากอย่างก้าวกระโดดกลายเป็นภาระสำหรับผู้เรียนยิ่งไปกว่านั้นการที่เวลาเรียนในห้องเรียนมี จำกัด ทำให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยจำเป็นต้องเรียนรู้คันจิเพิ่มเติมด้วยตนเอง

ในงานวิจัยของ Hamakawa (2010) ได้มีการกล่าวถึงความคิดเห็นบางส่วนเกี่ยวกับ การเรียนรู้คันจิของผู้เรียนชาวไทยว่า "คิดว่าคนที่เริ่มเรียนรู้คันจิส่วนใหญ่มักจะคุ้นเคยกับ กลวิธีการเรียนรู้คันจิแบบท่องจำเท่านั้น" "ปกติเรียนคันจิด้วยตนเอง แต่ไม่ทราบว่าจะเรียน ด้วยตนเองอย่างไรดี จึงใช้วิธีท่องจำเพียงอย่างเดียว ดังนั้นเลยรู้สึกไม่ชอบตัวคันจิ"

เมื่อปริมาณคันจิที่จำเป็นต้องเรียนมีจำนวนเพิ่มขึ้นมากอย่างก้าวกระโดด ผู้เรียน จำเป็นต้องรู้จักใช้กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษากลวิธีการ เรียนรู้คันจิของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย โดยมุ่งเน้นศึกษากลวิธีที่มีประสิทธิภาพจากผู้เรียนที่ มีคะแนนการทดสอบคันจิสูง เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนการสอนคันจิและนำไปพัฒนาสื่อ การเรียนรู้คันจิที่เหมาะสมกับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยต่อไป

The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1. เพื่อศึกษากลวิธีการเรียนรู้คันจิของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยที่มีคะแนนการ ทดสอบคันจิสูง
- 2. เพื่อศึกษากลวิธีการเรียนรู้คันจิของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยที่มีคะแนนการ ทดสอบคันจิต่ำ
- 3. เพื่อเปรียบเทียบกลวิธีการเรียนรู้คันจิระหว่างผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยของ กลุ่มที่มีคะแนนการทดสอบคันจิสูงและกลุ่มที่คะแนนต่ำ

การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คันจิ มีกรอบแนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่ สองที่ว่าปัจจัยของผู้เรียน เช่น เพศ อายุ ความถนัด ความเชื่อ แรงจูงใจ หรือกลวิธีการเรียนรู้ ช่วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับการวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คันจินั้นมีผู้ให้คำจำกัด ความว่า "กลวิธีการเรียนรู้คันจิ" หมายถึง"ขั้นตอนหรือกลวิธีที่ทำให้จำคันจิอย่างเป็นระบบซึ่ง ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นนำมาใช้ในการเรียนรู้คันจิโดยตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจ" (Kawaguchi, Kanou & Sakai, 1995) เครื่องมือที่ใช้ศึกษากลวิธีการเรียนรู้คันจิ ช่วงแรกจะใช้แบบวัดที่ดัดแปลงคำถาม จากแบบวัด The Strategy Inventory for Language Learning (SILL) ของ Oxford (1990) ให้เกี่ยวข้องกับกลวิธีการเรียนรู้คันจิต่อมา Bourke (1996) ได้พัฒนาแบบวัดที่ใช้ ศึกษากลวิธีการเรียนรู้คันจิโดยตรง สำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในกลุ่มประเทศที่ไม่ได้ใช้คันจิใน ชีวิตประจำวันชื่อว่า Strategy Inventory for Leaning Kanji (SILK)

Ulambayar (2009) ได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้คันจิของผู้เรียน ภาษาญี่ปุ่นชาวต่างชาติและสรุปว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่มีความสามารถทางคันจิสูงมีแนวโน้มใน การใช้กลวิธีเชื่อมโยงคันจิตัวนั้นๆ กับประโยคหรือบริบท

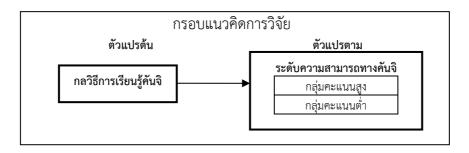
Taniguchi (2016) ได้ศึกษากลวิธีการเรียนรู้คันจิของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นต้น ชาวมาเลเซียระดับมหาวิทยาลัยที่ไม่เคยเรียนวิชาคันจิมาก่อน โดยใช้แบบวัด SILK และใช้ คะแนนสอบคันจิของมหาวิทยาลัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม (กลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่ม คะแนนต่ำ) พบว่ากลุ่มคะแนนสูงใช้กลวิธี "จำลำดับเส้นการเขียนคันจิ" "ใช้คันจิเท่าที่จะทำได้" "พยายามจำคันจิที่ใช้บ่อย" และ "จำคันจิตัวนั้นได้เพราะยาก" มากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ ด้าน ผู้เรียนกลุ่มคะแนนต่ำพบว่า ใช้กลวิธี "เชื่อมโยงเสียงของคันจิกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ" และ "เชื่อมโยงเสียงอ่านของคันจิกับความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ"

The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

สำหรับงานวิจัยที่มีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนชาวไทยได้แก่ รุ่งธัญ นิธิธรณ์ (2555)ซึ่งได้ ศึกษากลวิธีการเรียนรู้คันจิของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบวัดที่ดัดแปลงคำถาม จากแบบวัด SILL และใช้แบบทดสอบซึ่งนำมาจากข้อสอบ JLPT แบบเก่า ทำการ เปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนรู้คันจิโดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายตามผลการทดสอบออกเป็น 4 กลุ่ม (กลุ่มดีเยี่ยม ดี ผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์) พบว่ากลวิธีที่กลุ่มดีเยี่ยม ใช้มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ "ถามครูหรือเพื่อนเมื่ออ่านหรือเขียนคันจิไม่ได้" "ใส่คำอ่านคันจิด้านข้าง หรือด้านบนของคันจิที่ไม่คุ้นเคย"และ "ใช้คำศัพท์หรือข้อความรอบข้างช่วยเดาความหมาย หากเป็นคันจิที่ไม่คุ้น" ขณะที่ผู้เรียนกลุ่มไม่ผ่านเกณฑ์ จะใช้มากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ "ถามครูหรือเพื่อนเมื่ออ่านหรืออ่านหรือเขียนคันจิไม่ได้" "จำคันจิตัวใหม่จากรูปร่าง"และ "จดจำสถานที่ที่พบเห็นคันจิตัวนั้นเป็นครั้งแรก"

จากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปกรอบแนวคิดการวิจัย ดังต่อไปนี้

สมมุติฐานการวิจัย

ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยที่มีความสามารถทางคันจิสูงและต่ำเลือกใช้กลวิธี การเรียนรู้คันจิแตกต่างกัน

¹การสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น โดย Japan Foundation

The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

วิธีการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยที่กำลังศึกษาอยู่ใน สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐในกรุงเทพฯ และปริมณฑล 102 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย และได้เก็บข้อมูลทั้งหมด 6 มหาวิทยาลัย²

2. เครื่องมือวิจัย

- 2.1. แบบสอบถามกลวิธีการเรียนรู้คันจิซึ่งดัดแปลงจากแบบวัด SILK (Bourke1996) ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อคำถามทั้งหมด 32 ข้อ 3การเลือกตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ได้แก่ "ใช้เสมอ" "ใช้บ่อย" "ใช้บางครั้ง" "ไม่เคยใช้"
- 2.2. แบบทดสอบคันจิซึ่งดัดแปลงจากแบบทดสอบในหนังสือ Intermediate Kanji Book เล่ม 1 โดย Kanou et al. (1993) ซึ่งมีคะแนนเต็ม 50 การแนนเพื่อทดสอบ ความสามารถทางคันจิของผู้เรียน

3. ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

- 3.1. ผู้วิจัยอธิบายวิธีการเก็บข้อมูลให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 5 นาที
- 3.2. ดำเนินการทดสอบคันจิประมาณ 15 นาที
- 3.3. ดำเนินการแบบสอบถามกลวิธีการเรียนรู้คันจิประมาณ 15 นาที

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามคะแนนที่ทำได้จากแบบทดสอบ เป็นกลุ่มคะแนนสูงและต่ำ วิเคราะห์ผลของแบบสอบถามกลวิธีการเรียนรู้คันจิโดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและต่ำด้วย T-TEST แบบ Independent

ผลการศึกษา

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 102 คน สามารถแบ่งเป็นกลุ่มคะแนนสูงซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 39 คะแนน และกลุ่มคะแนนต่ำซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 20 คะแนน กลุ่มละ 32 คนเท่ากัน สำหรับการใช้กลวิธีการเรียนรู้คันจิโดยรวม 32 หัวข้อ กลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนน

_

 ²ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัย6 แห่งดังนี้ 1.มหาวิทยาลัยศิลปากร 2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ3. มหาวิทยาลัย รามคำแหง 4. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 5. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ 6. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ชื่งแบ่งประเภทได้ 12 กลุ่มตามการจัดประเภทของ Bourke (1996) ได้แก่ 1. การเชื่อมโยง 2. การจำโดยเชื่อมโยงกับเรื่องราว
 3. การจำบุชุ 4. ความถี่ 5. การจำเป็นภาพ 6. การชดเชย 7. การใช้บริบทและคำศัพท์ 8. การใช้เสียง 9. การเขียนตามลำดับเส้น
 10. การวางแผนการเรียน 11.การประเมินผลการเรียน และ 12. การร่วมมือกับผู้อื่น

The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

ต่ำ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมใกล้เคียงกันคือ 2.73 และ 2.56 ⁴ตามลำดับ อย่างไรก็ตามกลวิธีที่มีการใช้ มากที่สุด 5 อันดับแรกมีความแตกต่างกันตามที่แสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่กลุ่มคะแนนสูงใช้มากที่สุด 5 อันดับ

у d	94 4 2 2 94		
ข้อที่	กลวิธีการเรียนรู้คันจิ (ประเภทกลวิธี)	Mean	S.D.
11	ฉันจำคันจิโดยการเขียนซ้ำไปซ้ำมา (ความถี่)	3.69	.702
13	ฉันใส่คำอ่านคันจิ บริเวณด้านข้างหรือด้านบนของคันจิที่ไม่คุ้น (การใช้เสียง)	3.66	.755
20	ง ฉันใช้บริบท (ข้อความรอบข้าง) เพื่อเดาความหมายของคันจิที่ไม่รู้ (การใช้บริบทและคำศัพท์)	3.56	.620
21	์ฉันพยายามจำคันจิที่ใช้บ่อย (ความถี่)	3.53	.675
3	ฉันเชื่อมโยงคันจิตัวใหม่ที่เรียนกับคันจิตัวที่ความหมาย คล้ายกัน (การเชื่อมโยง)	3.44	.672

ตารางที่ 2 กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่กลุ่มคะแนนต่ำใช้มากที่สุด 5 อันดับ ที่ 15-03-2566

ข้อที่	กลวิธีการเรียนรู้คันจิ (ประเภทกลวิธี)	Mean	S.D.
13	ฉันใส่คำอ่านคันจิบริเวณด้านข้างหรือด้านบนของคันจิที่ไม่คุ้น (การใช้เสียง)	3.56	.801
21	ฉันพยายามจำคันจิที่ใช้บ่อย (ความถี่)	3.41	.875
15	ฉันถามคนอื่นเมื่อไม่มั่นใจว่าเขียนคันจิตัวนั้นอย่างไร (การชดเชย)	3.38	.942
17	ฉันถามคนอื่นเมื่อไม่มั่นใจว่าหมายความว่าอะไรคันจิตัวนั้น (การชดเชย)	3.31	.965
16	ฉันถามคนอื่นเมื่อไม่มั่นใจว่าเสียงอ่านคันจิตัวนั้นอย่างไร (การชดเชย)	3.25	1.078

สำหรับกลวิธีที่กลุ่มคะแนนสูง และกลุ่มคะแนนต่ำใช้น้อยที่สุด 5 อันดับ เป็นไปตาม ตารางที่ 3 และตารางที่ 4

ตารางที่ 3 กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่กลุ่มคะแนนสูงใช้น้อยที่สุด 5 อันดับ

ข้อที่	กลวิธีการเรียนรู้คันจิ (ประเภทกลวิธี)	Mean	S.D.
29	แต่ละสัปดาห์ฉันตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้คันจิ (การวางแผนการเรียน)	1.75	.973
32	ฉันฝึกการเรียนรู้คันจิกับเพื่อนเช่นสลับกันตั้งคำถามให้ตอบ (การร่วมมือกับผู้อื่น)	1.78	.920
28	ฉันยืมหนังสือหรืออุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้คันจิจากห้องสมุด (การวางแผนการเรียน)	1.84	.920
30	ฉันทดสอบตนเองเป็นประจำเพื่อตรวจว่าตนเองจำคันจิได้หรือไม่ (การประเมินผลการเรียน)	2.06	1.016
31	ฉันจดบันทึกรายการคันจิที่รู้ (การประเมินผลการเรียน)	2.13	1.221

⁴ ผู้วิจัยตีความระดับค่าเฉลี่ยดังนี้ 3.50-4.00 หมายถึง "ใช้เสมอ" 2.50-3.49 หมายถึง "ใช้บ่อย" 1.50-2.49 หมายถึง "ใช้น้อย" และ 1.00-1.49 หมายถึง "ไม่ใช้เลย"

683

The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

ตารางที่ 4 กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่กลุ่มคะแนนต่ำใช้น้อยที่สุด 5 อันดับ

ข้อที่	กลวิธีการเรียนรู้คันจิ (ประเภทกลวิธี)	Mean	S.D.
28	ฉันยืมหนังสือหรืออุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้คันจิจากห้องสมุด (การวางแผนการเรียน)	1.41	.560
29	แต่ละสัปดาห์ฉันตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้คันจิ (การวางแผนการเรียน)	1.63	.707
31	ฉันจดบันทึกรายการคันจิที่รู้ (การประเมินผลการเรียน)	1.69	.859
30	ฉันทดสอบตนเองเป็นประจำเพื่อตรวจว่าตนเองจำคันจิได้หรือไม่ (การประเมินผลการเรียน)	1.69	.821
32	ฉันฝึกการเรียนรู้คันจิกับเพื่อนเช่นสลับกันตั้งคำถามให้ตอบ (การร่วมมือกับผู้อื่น)	1.84	.920

്ត เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม พบว่ามี 3 กลวิธีที่กลุ่ม คะแนนสูง ใช้มากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มคะแนนสูงกับกลุ่มคะแนนต่ำ

ข้อที่	กลวิธีการเรียนรู้คันจิ (ประเภทกลวิธี)	Т	p-value
	ฉันเชื่อมโยงคันจิตัวใหม่ที่เรียนกับคันจิตัวที่มีเสียงอ่านเหมือนกัน (การเชื่อมโยง)	4.29	.000
11	ฉันจำคันจิโดยการเขียนซ้ำไปซ้ำมา (ความถี่)	2.58	.010
28	ฉันยืมหนังสือหรืออุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้คันจิจากห้องสมุด (การวางแผนการเรียน)	1.92	.033

ดังนั้นสำหรับสมมุติฐานการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนภาษาญี่ป่นชั้นกลางชาวไทย ที่มีความสามารถทางคันจิสูงและต่ำเลือกใช้กลวิธีการเรียนรู้คันจิแตกต่างกันบางกลวิธี ซึ่งได้แก่ "ฉันเชื่อมโยงคันจิตัวใหม่ที่เรียนกับคันจิตัวที่มีเสียงอ่านเหมือนกัน""ฉันจำคันจิโดยการเขียน ซ้ำไปซ้ำมา" และ "ฉันยืมหนังสือหรืออุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้คันจิจากห้องสมุด"

วิจารณ์

จากตารางที่ 1 พบว่า กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่ผู้เรียนกลุ่มคะแนนสูงใช้มากเป็นอันดับ แรกคือ "ฉันจำคันจิโดยการเขียนซ้ำไปซ้ำมา" ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้คันจินั้น สิ่งสำคัญคือ ต้องจดจำตัวอักษรนั้น ๆ ให้ได้ ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องใช้กลวิธีการฝึกเขียนซ้ำๆ เพื่อให้คุ้นมือ ซึ่ง จะช่วยให้จดจำตัวอักษรนั้นได้ในที่สุดทั้งนี้ขณะที่เขียนซ้ำไปซ้ำมาตามลำดับเส้น ผู้เรียนจะรับรู้ และเข้าใจโครงสร้างคันจิไปพร้อมๆ กัน โดย Yamagata (2008) ระบุว่าความสามารถดังกล่าว เป็นทักษะหนึ่งที่จำเป็นในการอ่านภาษาญี่ปุ่น

กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่ผู้เรียนกลุ่มคะแนนสูงใช้มากเป็นอันดับที่ 2 ได้แก่ "ฉันใส่คำ อ่านคันจิ บริเวณด้านข้างหรือด้านบนของคันจิที่ไม่คุ้น" ทั้งนี้เนื่องจากคำอ่านของคันจิเป็น ข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้สามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ หรือตรวจสอบความหมายของคำศัพท์

The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

นั้นๆ จากพจนานุกรมได้ อีกทั้งการอ่านอักษรคันจิในภาษาญี่ปุ่นมี 2 แบบ คือการอ่านแบบจีน และการอ่านแบบญี่ปุ่นซึ่งเป็นภาระและเป็นเรื่องยากที่จะจดจำ เมื่อพบคันจิตัวใหม่หรือคันจิที่ ไม่คุ้นเคย ผู้เรียนจึงต้องเขียนคำอ่านกำกับไว้เสมอจนกว่าจะจดจำคำอ่านของคันจิตัวนั้น ๆ ได้ ยิ่งกว่านั้นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลาง จะมีโอกาสอ่านภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น เพราะฉะนั้น การรู้ เสียงอ่านของคันจิจึงมีความจำเป็นที่ขาดไม่ได้

กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่ผู้เรียนกลุ่มคะแนนสูงใช้มากเป็นอันดับที่ 3 ได้แก่ "ฉันใช้ บริบท (ข้อความรอบข้าง) เพื่อเดาความหมายของคันจิที่ไม่รู้ "ซึ่งเป็นกลวิธีที่สำคัญและจำเป็น อย่างมากต่อการพัฒนาทักษะการอ่าน ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนชั้นกลางจึงมีคลัง คำศัพท์มากเพื่อที่จะเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทได้ ทั้งนี้ Ulambayar (2013) ได้ ศึกษาประสิทธิผลการสอนวิธีการเดาความหมายของคันจิ โดยใช้การเดาจากบริบทพบว่า ผู้เรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกให้เดาความหมายของคันจิจากผู้สอนจะสามารถเดาความหมายคันจิ ที่ไม่รู้ได้ถูกต้องมากกว่าผู้เรียนกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก

เมื่อพิจารณากลวิธีการเรียนรู้คันจิ 1 ถึง 3 อันดับแรกร่วมกัน อาจกล่าวได้ว่าผู้เรียน ภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยกลุ่มคะแนนสูง ใช้กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่มีความสัมพันธ์กับการ อ่านภาษาญี่ปุ่น

กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่ผู้เรียนกลุ่มคะแนนสูงใช้มากเป็นอันดับที่ 4 คือ "ฉัน พยายามจำคันจิที่ใช้บ่อย" สอดคล้องกับกลวิธีที่ใช้มากเป็นอันดับที่ 1 คือ "ฉันจำคันจิโดยการ เขียนซ้ำไปซ้ำมา"สะท้อนความคิดของผู้เรียนที่เชื่อว่า สิ่งสำคัญต่อการเรียนคันจิคือต้องจดจำ ตัวอักษรนั้น ๆ ให้ได้

กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่ผู้เรียนกลุ่มคะแนนสูงใช้มากเป็นอันดับที่ 5 คือ "ฉัน เชื่อมโยงคันจิตัวใหม่ที่เรียนกับคันจิตัวที่ความหมายคล้ายกัน" ซึ่งแสดงถึงการที่ผู้เรียนกำลัง พยายามเรียนรู้คันจิอย่างเป็นระบบโดยสังเกตโครงสร้างและบุชุ (ส่วนประกอบของคันจิที่มี ความหมาย) ที่คล้ายคลึงกันเพื่อจัดระเบียบความเหมือน และความต่างของคันจิหลายๆ ตัวที่มี ความหมายคล้ายคลึงกัน

ผลการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มคะแนนสูงใช้กลวิธีการเรียนรู้คันจิที่ หลากหลาย ได้แก่การฝึกเขียนซ้ำๆ การพยายามจดจำ การเดาความหมายโดยใช้บริบท และ จัดกลุ่มจากการเชื่อมโยงคันจิ

จากตารางที่ 2 พบว่ากลวิธีการเรียนรู้คันจิที่ผู้เรียนกลุ่มคะแนนต่ำใช้มาก 2 อันดับ แรกคือกลวิธีการจดจำ ได้แก่ "ฉันใส่คำอ่านคันจิบริเวณด้านข้างหรือด้านบนของคันจิที่ไม่คุ้น" และ "ฉันพยายามจำคันจิที่ใช้บ่อย"ทั้งนี้การเขียนเสียงอ่านกำกับอักษรคันจิเป็นกลวิธีที่ผู้เรียน

The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

ชาวไทยชั้นต้นใช้บ่อยตามผลการวิจัยของไชยเขตธนัง (2551) จึงกล่าวได้ว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น ชาวไทยใช้กลวิธีนี้ต่อเนื่องมาจนถึงการเรียนระดับชั้นกลาง ส่วนกลวิธีลำดับที่ 3 ถึง 5 เป็นการ ถามผู้อื่นเมื่อไม่มั่นใจการเขียน ความหมาย หรือเสียงอ่านของคันจิ ซึ่งเป็นกลวิธีที่ช่วยให้ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ง่ายและรวดเร็ว

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกลวิธีเรียนรู้คันจิที่ผู้เรียนกลุ่มคะแนนสูง และกลุ่มคะแนน ต่ำใช้มากที่สุด 5 อันดับแรก (ตารางที่ 1 และตารางที่ 2) พบว่ากลุ่มคะแนนสูงใช้กลวิธีที่ หลากหลายกว่ากลุ่มคะแนนต่ำโดยให้ความสนใจในโครงสร้าง เสียงอ่าน ความหมาย และวิธีใช้ ของคันจิสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ulambayar (2005)ซึ่งศึกษากลวิธีการเรียนรู้คันจิของ นักศึกษามหาวิทยาลัยมองโกเลีย และพบว่ากลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางคันจิสูงใช้กลวิธีที่ หลากหลายร่วมกันเช่นการแบ่งกลุ่มคันจิ การเดาความหมายจากบริบทเป็นต้น

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาตารางที่ 3 และตารางที่ 4 จะพบว่าทั้งกลุ่มคะแนนสูง และกลุ่มคะแนนต่ำใช้กลวิธีเกี่ยวกับการวางแผนการเรียน การประเมินผลการเรียนซึ่งเป็น กลวิธีเหนือการรู้คิด ค่อนข้างต่ำ Kobayashi (2002) กล่าวว่ากลวิธีเหนือการรู้คิดในการเรียนรู้ คันจิแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านที่เกี่ยวกับความรู้ซึ่งเรียกว่า "ความรู้เหนือการรู้คิด" เช่น "การรู้ว่าคนทั่วไปจำคันจิอย่างไร" "การรู้ว่าเป้าหมายของการเรียนรู้คันจิคืออะไร" "การรู้ว่าควรใช้กลวิธีแบบใดที่จะช่วยให้ตัวเองจำคันจิได้" และ 2. ด้านที่เกี่ยวกับทักษะซึ่งเรียกว่า "ทักษะเหนือการรู้คิด" เช่น "การสังเกตตนเองว่ากำลังเรียนรู้คันจิอย่างไร" "การวางแผน เพื่อให้รู้ว่าควรเรียนรู้คันจิอย่างไรให้ประสบผลสำเร็จ" เป็นต้น ซึ่งกลวิธีเหล่านี้จำเป็นสำหรับ การเรียนให้ประสบผลสำเร็จ ผู้เรียนที่รู้จักวางแผนการเรียน และประเมินผลการเรียนรู้ จะรู้ว่า ตัวเองเรียนรู้ได้ดีหรือไม่ดีอย่างไร นำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนากลวิธี รูปแบบการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนการที่วางไว้

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ ด้วย T-TEST ตามผลในตารางที่ 5 พบว่า หัวข้อกลวิธีการเรียนรู้คันจิที่กลุ่มคะแนนสูงมีระดับ การใช้สูงกว่ากลุ่มคะแนนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ กลวิธี "ฉันเชื่อมโยง คันจิตัวใหม่ที่เรียนกับคันจิตัวที่มีเสียงอ่านเหมือนกัน" "ฉันจำคันจิโดยการเขียนซ้ำไปซ้ำมา" และ "ฉันยืมหนังสือหรืออุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้คันจิจากห้องสมุด"

สำหรับกลวิธี "ฉันเชื่อมโยงคันจิตัวใหม่ที่เรียนกับคันจิตัวที่มีเสียงอ่านเหมือนกัน" สอดคล้องกับกลวิธี "ฉันเชื่อมโยงคันจิตัวใหม่ที่เรียนกับคันจิตัวที่ความหมายคล้ายกัน" ที่ ผู้เรียนกลุ่มคะแนนสูงใช้มากเป็นลำดับที่ 5 จึงกล่าวได้ว่าผู้เรียนที่มีคะแนนสูงพยายามใช้กลวิธี ที่จะช่วยให้การเรียนรู้คันจิเป็นระบบมากกว่าผู้เรียนกลุ่มคะแนนต่ำ โดยการเชื่อมโยงเสียงอ่าน

The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

(onpu : เช่น 「交」ปรากฏใน 「校」「効」「郊」จึงอ่านว่า "kou" เหมือนกัน) หรือ ความหมายของคันจิที่คล้ายกัน

สำหรับกลวิธี "ฉันจำคันจิโดยการเขียนซ้ำไปซ้ำมา" ช่วยให้ผู้เรียนกลุ่มคะแนนสูงจำ คันจิได้ดีกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ นอกจากนี้ กลวิธี "ฉันยืมหนังสือหรืออุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้คันจิ จากห้องสมุด" แสดงให้เห็นว่ากลุ่มคะแนนสูงมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาการเรียนคันจิ ของตัวเองโดยการหาสื่อการเรียน หรือวิธีการเรียนรู้คันจิใหม่ๆ ที่เหมาะกับตนเองมากกว่า ผู้เรียนกลุ่มคะแนนต่ำ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษากลวิธีการเรียนรู้คันจิของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางชาวไทยสามารถ สรุปได้ว่าผู้เรียนกลุ่มคะแนนสูงกระตือรือรันต่อการเรียนรู้คันจิโดยเลือกใช้กลวิธีต่างๆ ผสมผสานเข้าด้วยกัน ได้แก่การฝึกเขียนซ้ำๆ การพยายามจดจำ การเดาความหมายโดยใช้ บริบท และจัดกลุ่มจากการเชื่อมโยงคันจิ มากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำที่เน้นการจดจำ และการ สอบถามผู้อื่นเป็นหลัก

อย่างไรก็ตามทั้งสองกลุ่มใช้กลวิธีเกี่ยวกับกลวิธีเหนือการรู้คิด ซึ่งได้แก่การวาง แผนการเรียน และการประเมินผลการเรียนค่อนข้างน้อย

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนการสอนคันจิสำหรับ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยดังนี้

ผู้สอนควรเสนอแนะกลวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน เช่นแนะนำผู้เรียนที่ยังอ่อนคันจิให้ลองจัดกลุ่มคันจิ โดยเชื่อมโยงคันจิที่เคยเรียน ลองฝึกเดา ความหมายคันจิจากบริบทรอบข้าง กำหนดเป้าหมายจำนวนคันจิที่ต้องเขียนซ้ำไปซ้ำมาในแต่ ละวันซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักเกี่ยวกับโครงสร้าง เสียงอ่าน ความหมาย และวิธีใช้ของคันจิ เพิ่มขึ้น สำหรับผู้เรียนที่เรียนคันจิได้ดีอยู่แล้วในระดับหนึ่ง ควรให้ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ คันจิของตัวเองว่าสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ถ้ายังไม่สำเร็จควรพิจารณาปรับเปลี่ยน กลวิธีการเรียนอย่างไร เป็นต้น ทั้งนี้ผู้สอนจำเป็นต้องสำรวจความพร้อมด้านคันจิของผู้เรียน ก่อนเป็นลำดับแรก

สำหรับการต่อยอดงานวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาว่ากลวิธีการเรียนรู้คันจิ 3 ลำดับแรกที่ผู้เรียนกลุ่มคะแนนสูงใช้ มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาทักษะการอ่านมากน้อย เพียงใด

The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

เอกสารอ้างอิง

- ชนัญญ์ธร รุ่งธัญนิธิธรณ์. 2555. การศึกษากลวิธีเรียนคันจิของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย. วิทยานิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทมธานี.
- สมชาย ไชยเขตธนั้ง. 2551. ความเชื่อและกลยุทธ์ในการเรียนคันจิของผู้เรียนชาวไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- Bourke, B. 1996. Maximising Efficiency in The Kanji Learning Task. Doctoral Dissertation. Queensland: University of Queensland.
- Hamakawa, Yukiyo. hencho. 2010. Nihongo kyoshi no tame no jissen, kanji shido. Kuroshioshuppan; Tokyo.(in Japanese). อายุวันที่ 15-03-2566
- Kanou, Thieko. 2001. On the Information Processing of Kanji by Foreign Learners: Toward Measurement and Evaluation of Kanji Processing Skills. Studies in language and literature.Language. 39: 45-60.(in Japanese).
- Kanou, Thieko et al. 1993. Intermediate Kanji Book (kanji 1000 Plus) vol.1. BONJINSHA: Tokyo.(in Japanese).
- Kawaguchi, Yoshikazu. Kanou, Thiekoand Sakai, Junko.1995. Nihongo Kyoshi no Tame no Kanji ShidoAideaBukku. Sotakusha: Tokyo. (in Japanese)
- Kobayashi, Yukiko. 2002. Role of 'Metacognition' Study for kanji Learning and Teaching. Journal of Japanese education methods. 9(2): 14-15. (in Japanese).
- Oxford, R. L. 1990. Language learning strategies: What every teacher should know. Boston: Heinle & Heinle.
- Taniguchi, Miho. 2016. Kanji Learning Strategies of Malaysian Students in a Preparatory Course for Japanese Universities: How the Use of Strategies Change Over Time and How It Varies Between High and Low Achievers. The Japan Foundation Japanese-Language Education Bulletin. 12: 7-23. (in Japanese)
- Ulambayar, Tsetsegdulam. 2005. Mongoruouritsukagakugijyutsudaigaku no daigakuseigashiyoushiteiru kanji gakushusutorateji: kanji shirabasu no

The 3rd National Conference on Informatics, Agriculture, Management, Business Administration, Engineering, Science and Technology

- sakuseinimukete. Journal of Japanese Language and Culture. 1: 201-228.(in Japanese).
- Ulambayar, Tsetsegdulam. 2009. Current state and issues of research on learning strategy of Kanji: the effective Kanji strategy for a learner's with no Kanji background. Journal of Japanese Language and Culture. 5: 43-52. (in Japanese).
- Ulambayar, Tsetsegdulam. 2013. The Efficacy of Instruction Encouraging Lexical Inference of the Meaning of Unknown Kanji Words: From the perspective of the use and accuracy of knowledge sources at lexical inference. Acquisition of Japanese as a Second Language.16: 178-195. (in Japanese).
- Yamagata, Junko. 2008. Japanese learners' lexical inferencing in text comprehension: the effects of L2 linguistic knowledge and native language background. Journal of Japanese language teaching. Nihongo Kyoiku. 139: 42-51. (in Japanese).